

BACKGROUND REPORT

PRAGUEPRAŽSKÝ
STUDENTSTUDENTSKÝ
SUMMIT

ECOSOC

Rozvojové cíle tisíciletí

Autor: Anežka Majdánková
Imprimatur: Vojtěch Bahenský, Jan Pivoda
Jazyková úprava: Petr Hanzlík
Grafická úprava: Jan Hlaváček

Model OSN

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XX. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2014

Asociace pro mezinárodní otázky
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

1 Úvod

V době, kdy byla založena Organizace spojených národů a byly stanoveny její cíle¹, vypadal svět odlišněji než dnes. Mezitím prošel studenou válkou, procesem dekolonizace a s ním spojenými následky, díky vlivu nových technologií je globalizován. Mezinárodní společenství je tak mnohem více propojeno a zároveň schopno pracovat společně. S blížícím se koncem tisíciletí začaly zaznívat hlasy, které zdůrazňovaly potřebu vyrovnat se s nastalými změnami. A zároveň využít více potenciálu Spojených národů a vytvořit společnou agendu k výzvam, kterým čelí moderní svět. V průběhu devadesátých let tak proběhla řada konferencí, summitů a jiných schůzek vrcholných politiků, na kterých byly diskutovány možné podoby koncepce, jakým směrem by měla být věnována pozornost a snaha v nadcházejících letech.²

2 Rozvojové cíle tisíciletí

Výsledkem této práce byl soubor mnoha dílčích bodů a cílů, později známých jako Rozvojové cíle tisíciletí. Ty byly poprvé představeny v březnu 2000 ve zprávě generálního tajemníka OSN We the Peoples - The Role of the United Nations in the 21st Century³. Ta se věnovala rekapitulaci dosavadního vývoje a úloze Spojených národů v novém tisíciletí a je známá spíše pod názvem The Millennium Report. V září 2000 se konal Summit Tisíciletí v New Yorku, který byl zároveň 55. Valným shromážděním OSN, jehož výstupem byla Miléniová deklarace⁴, ve které se všech 189 států jednomyslně zavázalo k naplnění těchto cílů do roku 2015. Do ucelené podoby, v jaké známe Rozvojové cíle tisíciletí⁵ dnes, byly však uspořádány až o rok později dokumentem Road map⁶, ve kterém generální tajemník z množství nenavazujících bodů vytyčil osm, tematicky seřazených, hlavních cílů s osmnácti podcíli⁷, které byly oficiálně nazvány Rozvojové cíle tisíciletí. V roce 2007 pak byly přidány čtyři další podcíle, na kterých se mezinárodní společenství shodlo na summitu v roce 2005⁸.

¹ Charta OSN, konkrétně kapitola 1. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/documents/charter/>>

² Jmenujme například United Nations Conference on Environment and Development, dostupné z: <<http://www.un.org/geninfo/bp/enviro.html>> nebo World Summit for Social Development, dostupné z: <<http://www.un.org/esa/socdev/wssd/text-version/>>

³ Secretary-General of the United Nations. We The Peoples. *United Nations* [online]. 2000 [cit.2014-07-14]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/We_The_Peoples.pdf>

⁴ United Nations. United Nations Millennium Declaration. *United Nations* [online]. 18.9.2000 [cit.2014-07-14]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ga/search/view_do5c.asp?symbol=A/RES/5/2>

⁵ Rozvojové cíle tisíciletí. Dostupné z: <<http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zaber/?i=205>>

⁶ Dostupné z: <<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UN/UNPAN004152.pdf>>

⁷ Oficiální seznam indikátorů MDGs. Dostupné z: <<http://www.osn.cz/soubory/officialist2008-cze.pdf>>

⁸ The World Bank. Millennium Development Goals. *The World Bank* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <<http://data.worldbank.org/about/millennium-development-goals>>

Rozvojové cíle tisíciletí spadají mimo jiné i do agendy Hospodářské a sociální rady, jelikož ji Charta OSN dává za úkol ve článku 62⁹ za úkol být fórem pro mezinárodní otázky hospodářské a sociální. Rozvojové cíle tisíciletí jsou také stanoveny za jeden z hlavních a klíčových úkolů, jimž se Hospodářská a sociální rada věnuje¹⁰.

2.1 Odstranění extrémní chudoby a hladu

První rozvojový cíl obsahuje tři související podcíle. Prvním z nich je snížení počtu lidí, kteří žijí za méně než 1,25 dolaru na den, o polovinu. Právě 1 a čtvrt dolaru denně OSN určila jako hranici extrémní chudoby v roce 2008^{11,12}. Před tímto datem byla hranice stanovena na jeden dolar denně, stejně tak zněl tedy i původní cíl v době vzniku MDGs. Zmiňované snížení počtu lidí zasažených extrémní chudobou o polovinu se týká časového období mezi lety 1990, kdy byla sesbírána většina dat a kdy zároveň započaly první diskuze o rozvojové agendě na nové tisíciletí, a 2015, což je datum, dokdy mají být rozvojové cíle naplněny. Většina rozvojových cílů se váže k tomuto časovému období. První podcíl byl v řeči čistých čísel naplněn. Oproti roku 1990, kdy pod touto hranicí žilo 47% lidí, bylo v roce 2010 extrémní chudobou zasaženo o 25 procent lidí méně.¹³ Úspěch je však jen zdánlivý, výsledek zkresluje fakt, že tohoto pokroku bylo dosaženo jen v několika málo zemích, mezi nimiž jsou ovšem lidnaté Indie a Čína. Naopak v chudém regionu subsaharské Afriky počet obyvatel zasažených chudobou dlouhodobě stoupá a blíží se padesátiprocentní hranici. Celkově na světě nyní pod hranicí extrémní chudoby žije stále 1,2 miliardy lidí.¹⁴

Druhým podcílem je dosažení plné a produktivní zaměstnanosti a přiměřené práce pro všechny, včetně žen a mladých lidí. Tento cíl se dařilo pomalu plnit v první polovině dekády, kdy většina

⁹ United Nations. The Charter of the United Nations. *United Nations* [online]. 26.6.1945 [cit.2014-07-31]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/documents/charter/>>

¹⁰ United Nations. About ECOSOC: Millennium Development Goals and post-2015 Development Agenda. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-31]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/ecosoc/about/mdg.shtml>>

¹¹ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Eradicate extreme poverty and hunger – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-27]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_1_fs.pdf>

¹² Více informací v backgroundu Hospodářské a sociální rady Pražského studentského summitu na téma Hospodářský růst jako prostředek snížení chudoby.

¹³ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Eradicate extreme poverty and hunger – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-27]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_1_fs.pdf>

¹⁴ United Nations Secretary-General. A life of dignity for all: accelerating progress towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-24]. Dostupné z: <<http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/68/202>>

zemí, zejména v jižní a jihovýchodní Asii, zaznamenala mírný či větší ekonomický růst.¹⁵ Po vypuknutí světové hospodářské krize se ovšem příznivý vývoj zastavil a jejím výsledkem je téměř 70 milionů nezaměstnaných¹⁶. Samotná křivka zaměstnanosti v poměru k počtu obyvatel navíc není spolehlivým ukazatelem. V rozvinutých regionech je mnohokrát nižší, přestože životní úroveň je nesrovnatelná.¹⁷ Zaměstnanost totiž není zárukou výdělků. V roce 2013 patřilo 56% statisticky zaměstnaných v rozvojových státech mezi takzvaně rizikově zaměstnané – živnostníky nebo neplacené pracovníky v rodinných firmách¹⁸. A v subsaharském regionu žila v roce 2008 více jak polovina zaměstnaných pod hranicí extrémní chudoby¹⁹. Celosvětově pak téměř 70% zaměstnaných žije za méně než 4 dolary denně²⁰, přičemž zaměstnáno je jen 48 procent žen oproti 73 procentům mužů²¹.

Třetím podcílem pak je snížení počtu lidí trpících hladem o polovinu. V roce 1990 bylo celosvětově více než 23 procent lidí zasaženo podvýživou.²² Nyní se křivka pohybuje okolo 14 procent²³, problémem však je zpomalení příznivého vývoje z devadesátých let, částečně vinou krize a zvyšujících se cen potravin. Pokud by pokračoval trend posledních let minulého tisíciletí, pak by v roce 2015 nejenže byl cíl splněn, ale celosvětově by počet lidí trpících

¹⁵ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2013. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/report-2013/mdg-report-2013-english.pdf>>

¹⁶ Tamtéž

¹⁷ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2008. *United Nations* [online]. 2008 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2008highlevel/pdf/newsroom/mdg%20reports/MDG_Report_2008_ENGLISH.pdf>

¹⁸ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>>

¹⁹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2008. *United Nations* [online]. 2008 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2008highlevel/pdf/newsroom/mdg%20reports/MDG_Report_2008_ENGLISH.pdf>

²⁰ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Eradicate extreme poverty and hunger – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-27]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_1_fs.pdf>

²¹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2013. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/report-2013/mdg-report-2013-english.pdf>>

²² United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>>

²³ Tamtéž.

podvýživou nepřekročil jedno procento²⁴. Cíl pravděpodobně i tak bude do roku 2015 těsně naplněn, znepokojivým faktem však zůstává, že téměř sto milionů z podvyživených jsou děti mladší pěti let a jejich procento v rámci celkového počtu neklesá.²⁵

2.2 Zajištění základního vzdělání pro všechny

Stanoveným výsledkem má být možnost absolvovat základní školu v plném rozsahu, a to pro obě pohlaví. Navzdory snaze mnoha institucí, neziskových organizací a projektů stále mnoho dětí, zejména v oblastech postižených konflikty nebo z chudých zemědělských regionů, nenavštěvuje žádnou vzdělávací instituci. Objem peněz, investovaných na podporu základního vzdělávání, navíc v posledních letech klesá.²⁶ I tak ovšem nyní chodí do školy plných 90 procent dětí ve školním věku, oproti 82 procentům v roce 1999²⁷. Na druhé straně čtvrtina z nich školu opustí před jejím dokončením, což je dlouhodobě se neměnicí číslo navzdory všem podpůrným programům²⁸. Dívky ve školách stále tvoří menšinu, přestože se tyto genderové rozdíly pomalu zmenšují. Ženy zároveň tvoří více než šedesátiprocentní většinu z celkem devíti set milionů negramotných mladých lidí a dospělých²⁹. Míra gramotnosti obecně poukazuje na bolestnou úroveň vzdělání, které sice bylo zpřístupněno více dětem než kdy jindy, ovšem pochybné kvality. 250 milionů dětí ani po čtyřech letech školní docházky neumí číst a psát³⁰. Jako řešení těchto problémů se tak nabízí větší dohled nad kvalitou škol a zároveň možnosti celoživotního vzdělávání pro dospělé, ale cíl univerzálního základního vzdělání je v horizontu roku 2015 nespílitelný.

²⁴ Tamtéž.

²⁵ United Nations. Millennium Development Goals: Goal 1: Eradicate extreme poverty and hunger. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/poverty.shtml>

²⁶ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

²⁷ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Achieve universal primary education – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_2_fs.pdf

²⁸ Tamtéž.

²⁹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

³⁰ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Achieve universal primary education – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_2_fs.pdf

2.3 Prosazování rovnosti pohlaví a posilování rovnosti žen

To se týká rovného zastoupení na všech úrovních vzdělání, v zaměstnání a ve veřejné správě, především pak v parlamentu. Situace už byla v mnohém nastíněna v předchozích kapitolách. V základním vzdělávání se rozdíly mezi dívkami a chlapci zmenšují, a přestože stále ještě nebylo dosaženo rovnosti, čísla nevyznívají špatně. Největší pokrok byl v tomto směru zaznamenán v subsaharském regionu, kde nyní na 100 chlapců ve škole připadá průměrně 92 dívek, přestože na počátku devadesátých let to bylo o padesát až šedesát méně³¹. Horší je situace na vyšších stupních vzdělávání, a to překvapivě oběma směry. V některých regionech dochází k velkému znevýhodnění dívek, na druhé straně například v Latinské Americe, Karibské oblasti a do jisté míry i ve východní Asii počet dívek na druhém a třetím stupni vzdělávání převyšuje výrazně počet chlapců.³² Zatímco ženy jsou často znevýhodněny z kulturních důvodů, kdy jim je tradičně určena péče o domácnost či rodinu nebo jim je obecně vzdělání odpíráno, u chlapců se jedná o důvody spíše ekonomické, kdy se od nich vyžaduje finanční zajištění rodiny.

S úrovní dosaženého vzdělání souvisí i budoucí uplatnění na pracovním trhu. Ženy jsou znevýhodněny z důvodů zmíněných už výše, jejich zapojení do pracovního procesu je mnohem častěji než u mužů spíše v režimu sezonních prací či polovičních úvazků. Ve větší míře jsou také jejich zaměstnání rizikovější, s menším finančním ohodnocením a menšími sociálními zárukami. Počet žen zaměstnaných mimo zemědělský sektor se zvětšuje jen postupně a i nadále se pohybuje jen okolo čtyřiceti procent.³³ Většina pracuje na rodinných farmách, polích či jiných rodinných podnicích a to bez nároku na mzdu. Nejvíce zřetelné je to v regionech s tradičním rozdělením mužských a ženských rolí. A kupříkladu zastoupení žen v zákonodárných sborech bylo v roce 2008 celosvětově v průměru osmnáctiprocentní, přičemž z volených hlav států byly ženy ani ne v 5 procentech zemí.³⁴

³¹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

³² Tamtéž.

³³ Tamtéž.

³⁴ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2008. *United Nations* [online]. 2008 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/2008highlevel/pdf/newsroom/mdg%20reports/MDG_Report_2008_ENGLISH.pdf

2.4 Snížení dětské úmrtnosti

Při prvním pohledu na čísla bylo v této problematice dosaženo velkého úspěchu. Dětská úmrtnost klesla mezi lety 1990 a 2012 téměř o polovinu, z 90 úmrtí na 1000 narozených dětí na 48 na 1000 narozených dětí.³⁵ Je třeba si ovšem uvědomit, že i nadále ročně zemře více než 6 milionů dětí mladších pěti let, a to většinou na následky nemocí, kterým se prevencí či včasným léčením dalo předejít.³⁶ Zásadním problémem mnoha rozvojových zemí je nedostatek lékařské péče. Obzvláště alarmující je fakt, že téměř polovinu z těchto dětských úmrtí tvoří novorozenci, jimž nebyla zajištěna lékařská péče po porodu. Kritická je situace v oblastech subsaharské Afriky a jižní Asie, kde dochází k 80 procentům všech úmrtí dětí do pěti let.³⁷ Do dnešní doby se jen velmi málo státům povedlo dosáhnout deklarovaného cíle, a sice snížení dětské úmrtnosti o dvě třetiny.³⁸

2.5 Zlepšení zdraví matek

Nedostatek lékařské péče je zásadním problémem i tohoto rozvojového cíle. Podle reportu rozvojových cílů tisíciletí z roku 2014³⁹ zanedbání péče během těhotenství, při nebo po porodu mělo v roce 2013 za následek smrt téměř 300 000 žen. Přestože se od roku 1990 podařilo zvýšit počet žen, které v průběhu těhotenství pravidelně podstoupí lékařské kontroly, o 15%, stále téměř polovina matek trpí nedostatkem péče a více jak 30 procent porodů proběhne bez asistence jakéhokoliv zdravotnického personálu. Rizika přináší i příliš nízký věk matek, způsobený neinformovaností a nedostupností antikoncepce. Dvanáct procent žen a dívek, jen o 5 procent méně oproti roku 1990, uvedlo, že jejich těhotenství nebylo plánované, ovšem neměly přístup k žádným antikoncepčním prostředkům. Počet žen používajících některou z antikoncepčních metod vzrostl ve sledovaném období v průměru o 10 procent. O stejných průměrných deset procent se také snížil počet matek v adolescentním věku. I přesto tento fakt však zůstávají prostředky pro plánované rodičovství v mnoha oblastech nedostupnými.

³⁵ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Reduce child mortality – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_4_fs.pdf

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

Navzdory pomalému pokroku se podařilo snížit úmrtnost matek o 45 procent oproti roku 1990, se stanoveným cílem 75 procent se však toto číslo nepotkalo.

2.6 Boj proti HIV/AIDS, malárii a dalším chorobám

Jako první úkol v rámci šestého rozvojového cíle bylo stanoveno zastavení šíření viru HIV. Rychlost šíření nemoci se skutečně zmenšila, nakažených ovšem přesto přibývá. Oproti roku 1990, kdy bylo přibližně 8 milionů nakažených⁴⁰, žije nyní s virem HIV v těle více než 35 milionů lidí. Z nich každý rok více jak jeden a půl milionu zemře na následky spojené s AIDS.⁴¹ Jen za rok 2012 přibýlo 2,3 milionu nově nakažených, 70 procent z toho v subsaharském regionu, který je nemocí postižen nejvíc, navzdory informačním kampaním a snahám o zlepšení dostupnosti prezervativů.⁴² V roce 2011 tak vydala OSN deklaraci⁴³, v níž představila deset nových podcílů týkajících se eliminace AIDS, které mají být splněny do roku 2015.⁴⁴ Mezi nimi je i poskytnutí potřebné léčby všem nakaženým HIV, neboť se tento cíl nepodařilo splnit do původně stanoveného roku 2010. V roce 2012 mělo přístup k potřebným lékům necelých deset milionů z nakažených osob.⁴⁵

Nedostatek léků je problémem i v případě boje proti malárii, tuberkulóze a jiných chorobám. Počet odhalených případů vzrostl, ovšem ne všem byla včas poskytnuta potřebná péče. Počet úmrtí na malárii klesl v první dekádě o čtvrtinu⁴⁶, počet úmrtí na tuberkulózu se pak mezi lety

⁴⁰ AVERT. Worldwide HIV & AIDS Statistics. *AVERT* [online]. 1.12.2012 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <<http://www.avert.org/worldwide-hiv-aids-statistics.htm>>

⁴¹ United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>>

⁴² Tamtéž

⁴³ United Nations. Political Declaration on HIV and AIDS: Intensifying Our Efforts to Eliminate HIV and AIDS. *United Nations* [online]. 2011 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/document/2011/06/20110610_UN_A-RES-65-277_en.pdf>

⁴⁴ AVERT. Intensifying efforts to eliminate HIV/AIDS. *AVERT* [online]. 7.3.2014 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <<http://www.avert.org/un-political-declaration-hivaids.htm>>

⁴⁵ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Combat HIV/AIDS, malaria and other diseases – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_6_fs.pdf>

⁴⁶ United Nations Secretary-General. A life of dignity for all: accelerating progress towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <<http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/68/202>>

1991 a 2011 snížil o více jak 40 procent⁴⁷. I přesto však tato nemoc ročně zabije téměř jeden a půl milionu lidí, přičemž mnoho z nich je nakažených AIDS.⁴⁸

2.7 Zajištění udržitelnosti životního prostředí

Sedmý rozvojový cíl si vytyčil za úkol především zabránění úbytku přírodních zdrojů a biodiverzity. Cílem bylo zvýšení podílu zalesněné půdy a počtu chráněných oblastí, ochrana rostlinných i živočišných druhů, kterým hrozí vyhynutí, a omezení produkce nebezpečných látek ničících ovzduší a ozonovou vrstvu. Poslední bod byl zároveň jediným, kde byl zaznamenán úspěch. Po přijetí Montrealského protokolu⁴⁹ roku 1987 byly produkce a používání látek poškozujících ozonovou vrstvu sníženy o 98 procent⁵⁰. Naopak emise CO₂ do atmosféry vzrostly o více jak polovinu⁵¹, navzdory zpomalení deforestace jen v první dekádě ubylo 13 milionů hektarů zalesněných ploch⁵², počet ohrožených druhů vzrostl.

Úspěchu bylo naopak dosaženo v případě podcíle, který stanovoval snížit do roku 2015 na polovinu počet lidí bez udržitelného přístupu k pitné vodě a základním hygienickým zařízením. Tento cíl byl splněn již v roce 2010, pět let před svým limitem. Do té doby získaly nově přístup k pitné vodě 2,3 miliardy lidí, stejně tak 2 miliardy lidí získaly nově přístup k hygienickým zařízením.⁵³ Stále však přibližně 10 procent naší planety nemá k dispozici nezávadnou pitnou vodu, přičemž pětadvacet zemí se tento cíl do roku 2015 pravděpodobně nepodaří splnit.⁵⁴

⁴⁷ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Combat HIV/AIDS, malaria and other diseases – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_6_fs.pdf>

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ Dostupné z: <http://ozone.unep.org/new_site/en/Treaties/treaties_decisions-hb.php?sec_id=342&show_all>

⁵⁰ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Ensure environmental sustainability – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_7_fs.pdf>

⁵¹ United Nations. Millennium Development Goals: Goal 7: Ensure environmental sustainability. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/envIRON.shtml>>

⁵² United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>>

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Tamtéž.

2.8 Globální partnerství pro rozvoj

Pole, na které se zaměřuje osmý rozvojový cíl, je značně široké a skládá se ze čtyř podcílů. První z nich si dává za úkol rozvoj otevřeného obchodního systému bez bariér a stojícího na pevných pravidlech a právní jistotě, stejně jako potřebu právního státu a závazku států k efektivnímu vládnutí. Byly odstraněny mnohé obchodní bariéry a 83 procent exportu nejméně rozvinutých zemí v roce 2012 nepodléhalo žádným cům⁵⁵. Následující tři podcíle se zaměřují na nejméně rozvinuté státy a způsoby jak jim ekonomicky pomoci. Byly rozšířeny programy na oddlužení těžce zadlužených zemí a odpuštění dluhů nejchudším státům. Zadluženost rozvojových států se snížila oproti roku 2000 o čtvrtinu⁵⁶. Zároveň však oficiální rozvojová pomoc, navzdory deklamovaným cílům, v posledních letech vlivem finanční krize klesá. Navzdory apelu na farmaceutické společnosti, aby měly rozvojové země přístup k základním lékům za dostupnou cenu, zůstávají ceny léků v rozvojových státech několikanásobně vyšší než na mezinárodním trhu⁵⁷. Koncept globálního partnerství pro rozvoj vycházel z myšlenky sblížení států jak ekonomicky a tím, že se rozvojové státy úrovní přiblíží rozvinutým, tak propojením pomocí moderních technologií. Zdůrazněním důležitosti přístupu k mobilním telefonům a internetu, zlepšením komunikace a zmenšením odříznutí mnoha obyvatel rozvojových států od zbytku světa dotáhnout globalizaci do konce.⁵⁸

3 Budoucnost rozvojové agendy

V otázce rozvojových cílů dosáhlo světové společenství nezpochybnitelných úspěchů. Život mnoha lidí se díky nim zlepšil a bylo dosaženo velkého pokroku. Přesto se však o naplnění všech cílů ani zdaleka mluvit nedá a nepředpokládá se ani do stanoveného roku 2015. Hlavní pomyslnou Achillovou patou většiny z nich zůstává problém chudoby. Nedostatek finančních prostředků brání vzdělávání, dostatečné lékařské péči, potřebným opatřením pro udržitelný rozvoj. V červnu 2012 se v Rio de Janeiro konala konference Spojených národů právě na téma udržitelný rozvoj⁵⁹, na které se diskutovaly otázky ochrany životního prostředí, větší mezinárodní spolupráce při jejím dosahování a v neposlední řadě i jak vytvořit dostatečně silnou ekonomiku, která by nedovolila extrémní chudobu a zároveň byla ekologicky příznivá.

⁵⁵ United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Develop a global partnership for development – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_8_fs.pdf>

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ Oficiální stránky Konference Spojených národů na téma udržitelného rozvoje. Dostupné z: <<http://www.uncsd2012.org/about.html>>

V návaznosti na to pak na Summitu zazněla potřeba vytyčit novou cestu, kterou by se měly Spojené národy příští roky vydat, a stanovit nové cíle.

Ihned v červenci 2012 tak generální tajemník OSN Pan Ki-mun vytvořil 27 členný tým významných osobností a odborníků High Level Panel⁶⁰, který se měl zabývat revizí rozvojových cílů tisíciletí a pokusit se nastínit vhodnou rozvojovou agendu po roce 2015. V čele tohoto týmu byl tříčlenný výbor sestávající z premiéra Velké Británie Davida Camerona, liberijské prezidentky Ellen Johnson Sirleafové a indonéského prezidenta Susilo Bambang Yudhoyono. Tento tým při své práci vycházel z dosažených výsledků MDGs, kromě toho pracoval i s názory relevantních organizací a jednotlivců, s telefonickými a internetovými průzkumy i s myšlenkami, které zazněly na setkáních s veřejností. Z této práce pak vzešlo doporučení⁶¹ pro globální rozvojovou agendu po roce 2015, kterou měly být místo dosavadních Rozvojových cílů tisíciletí nové Cíle udržitelného rozvoje.

Podle zprávy *A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development*⁶², kterou v květnu 2013 High Level Panel předložil generálnímu tajemníkovi, měla koncepce Rozvojových cílů tisíciletí mnoho nedostatků. Prvně v nich chybělo skutečné zaměření se na nejchudší a konkrétní způsoby pomoci. Jako jeden z doporučených cílů nové rozvojové agendy proto High Level Panel určuje úplné odstranění chudoby do roku 2030. MDGs navíc dle tohoto týmu téměř neřešily vliv konfliktů a násilí obecně na rozvoj a ekonomické a sociální postavení lidí, stejně jako na mnoho dalších propojených jevů. Rovněž dosud neřešený problém spatřuje v neodpovědných vládách a nekontrolovaných institucích v ohrožených oblastech a v nedostatečném zajištění fungujícího právního státu. Zpráva tudíž doporučuje se těmto oblastem věnovat. Jako největší problém však vidí skutečnost, že nebyl kladen důraz na to, aby rozvoj šel ruku v ruce s udržitelností, a především že práce na všech těchto, více či méně propojených problémech, nebyla koordinovaná a společná. Státy pracovaly každý zvlášť a řešily jednotlivé otázky odděleně, přestože na sebe mají vzájemně vliv. Zpráva tedy v jednom z bodů klade důraz na nutnost spolupráce, vzájemné solidarity a nadřazení globálního zájmu národním prioritám.

⁶⁰ Oficiální stránky panelu, dostupné z: <<http://www.post2015hlp.org/>>

⁶¹ High-Level Panel of Eminent Persons on the Post-2015 Development Agenda. *A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development*. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-23]. Dostupné z: <<http://www.post2015hlp.org/wp-content/uploads/2013/05/UN-Report.pdf>>

⁶² Tamtéž

3.1 Podoba doporučené agendy

High Level Panel celkem vytvořil 5 takovýchto doporučujících bodů⁶³ pro rozvojovou agendu po roce 2015. První bod navazuje na původní cíl, obsažený už v MDGs, snížení počtu osob zasažených extrémní chudobou. Novým cílem však má být vymýcení extrémní chudoby jako takové a zajištění základního životního standartu, lidských práv a ekonomických příležitostí každému obyvateli této planety.

Druhý doporučený bod se věnuje právě udržitelnému rozvoji. Zpráva klade důraz na vytvoření propracované společné koncepce a z ní vyplývající spolupráce. Základem udržitelného rozvoje je minimální plýtvání a naopak investice do vývoje a sdílení poznatků, nových technologií, a to zejména s méně rozvinutými státy. Zároveň zpráva vyzdvihuje potřebu prevence poškození životního prostředí a klimatických změn, neboť odstraňování následků vyjde ve finále draž.

Třetí navrhovaný cíl udržitelného rozvoje v mnohém souvisí s prvním. Je jím co nejvyšší zaměstnanost a inkluzivní růst, tudíž zapojení co největšího množství lidí do hospodářského procesu a zároveň podpora podnikání a odstranění jeho překážek. Ekonomiky mnoha zemí je třeba více diverzifikovat a pokrýt dosavadní mezery trhů. Spolu s tím High Level Panel zdůrazňuje i potřebu kvalitního vzdělávání a zajištění odpovídajících podmínek pro získávání potřebných dovedností pro práci.

Čtvrtý bod spojuje dvě už výše zmiňované otázky, a sice vliv mírového stavu, zamezení konfliktům a odpovědné a starající se vlády na život lidí. Jedním z nových Cílů udržitelného rozvoje by tak měla být transparentní vláda, která zajistí bezpečnost ve své vlastní zemi a lidé u ní mohou hledat ochranu jak životů, tak i jiných práv. Zajištění vlastnických práv, práva na spravedlivý proces či obecně dodržování zákonů nebo svoboda projevu, to jsou problematiky týkající se všech států světa bez výjimky.

Posledním pátým bodem je již zmiňované zaměření se na globální partnerství a spolupráce na problémech. To vychází z osmého rozvojového cíle tisíciletí a principu solidarity. Budoucností je vytvoření více nadnárodních institucí a využití více zdrojů. Financování projektů by mělo být lépe koordinováno a zabezpečeno proti zneužívání, zároveň by mělo být za společného úsilí využito co nejefektivněji. Je třeba hledat stále nové cesty ke stanoveným cílům a to na všech úrovních. Tento apel není jen vůči jednotlivým státům, ale vůči celému mezinárodnímu společenství, jednotlivým skupinám obyvatelstva i jednotlivcům samým. Problémy světa se týkají všech, a jsme tak za ně zároveň všichni odpovědní. Právě proto ve své zprávě komise

⁶³ Tamtéž.

zdůrazňuje i potřebu větší informovanosti veřejnosti. Spojené národy by se měly o všechna svá nasbíraná data lépe dělit, vylepšit by se měla tvorba statistik a předávání poznatků dál.

Tato doporučení byly hlavním informačním zdrojem pro zprávu generálního tajemníka A Life of Dignity for All⁶⁴, kterou předložil Valnému shromáždění v září 2013. Zpráva se inspirovala i prací mnoha dalších komisí a skupin, jmenujme například the Sustainable Development Solutions Network⁶⁵, the Global Compact Office⁶⁶ nebo the United Nations System Task Team on the Post-2015 United Nations Development Agenda⁶⁷, a jejím výstupem je seznam doporučení generálního tajemníka pro rozvojovou agendu po roce 2015, jejímž cílem by měl být „prosperující svět, kde by všichni mohli uplatnit svá práva a žít důstojně“⁶⁸. Přebírá body obsažené ve zprávě High Level Panel a přidává k nim vlastní, a to dosažení rovnosti příležitostí zejména mezi oběma pohlavími, adaptace na klimatické změny a zabývání se demografickými změnami a s tím spojenými problematikami migrace a urbanizace, která je jedním z bodů agendy Hospodářské a sociální rady letošního ročníku Pražského studentského summitu. Před přijetím nové rozvojové agendy však Pan Ki-mun především vyzývá ve zbylém čase k maximální snaze o naplnění Rozvojových cílů tisíciletí.⁶⁹

4 Závěr

Nová rozvojová agenda by měla být přijata v roce 2015, který je zároveň limitním rokem pro splnění původních cílů. Již podle předběžných doporučení na její podobu lze předpokládat její podobu, stejně jako lze předpokládat i problémy a výzvy, kterým bude svět v následujících patnácti letech čelit. Podle odhadů má mít naše planeta v roce 2030 o miliardu obyvatel navrch

⁶⁴ United Nations Secretary-General. A life of dignity for all: accelerating progress towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-23]. Dostupné z:

<<http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/68/202>>

⁶⁵ Webové stránky dostupné z: <<http://unsdsn.org/>>

⁶⁶ Webové stránky dostupné z: <<http://www.unglobalcompact.org/>>

⁶⁷ Práce skupiny dostupná z:

<http://www.un.org/en/development/desa/policy/untaskteam_undf/them_tp.shtml>

⁶⁸ United Nations Secretary-General. A life of dignity for all: accelerating progress towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-23]. Dostupné z:

<<http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/68/202>>

⁶⁹ Tamtéž.

než nyní⁷⁰, v roce 2050 to pak bude o další miliardu více⁷¹. Z odpovědnost za těchto 9 miliard má do jisté míry každý z nás. Jaký byl nedostatek dosavadní rozvojové agendy? A jak by měla vypadat její budoucnost?

⁷⁰ High-Level Panel of Eminent Persons on the Post-2015 Development Agenda. A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-23]. Dostupné z: <<http://www.post2015hlp.org/wp-content/uploads/2013/05/UN-Report.pdf>>

⁷¹ United Nations. What is "Rio+20?". *United Nations* [online]. 2012 [cit.2014-07-23]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/sustainablefuture/about.shtml>>

Seznam použitých zdrojů:

AVERT. Intensifying efforts to eliminate HIV/AIDS. *AVERT* [online]. 7.3.2014 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.avert.org/un-political-declaration-hivaids.htm>

AVERT. Worldwide HIV & AIDS Statistics. *AVERT* [online]. 1.12.2012 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.avert.org/worldwide-hiv-aids-statistics.htm>

Informační centrum OSN v Praze. Globální partnerství pro odstranění chudoby a transformace ekonomiky k udržitelnému rozvoji. *Informační centrum OSN v Praze* [online]. 31.5.2013 [cit.2014-07-10]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=1842>

Informační centrum OSN v Praze. Oficiální seznam indikátorů MDGs. *Informační centrum OSN v Praze* [online]. 2008 [cit.2014-07-11]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/soubory/officiallist2008-cze.pdf>

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Rio+20 - světový summit o udržitelném rozvoji. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. 24.1.2012 [cit.2014-07-10]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprace/osn/rio_20_svetovy_summit_o_udrzitelnem.html

United Nations. The Charter of the United Nations. *United Nations* [online]. 26.6.1945 [cit.2014-07-31]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/documents/charter/>

United Nations. About ECOSOC: Millennium Development Goals and post-2015 Development Agenda. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-31]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ecosoc/about/mdg.shtml>

High-Level Panel of Eminent Persons on the Post-2015 Development Agenda. A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-23]. Dostupné z: <http://www.post2015hlp.org/wp-content/uploads/2013/05/UN-Report.pdf>

United Nations. We The People. *United Nations* [online]. 2000 [cit.2014-07-14]. Dostupné z: http://www.un.org/en/events/pastevents/we_the_peoples.shtml

United Nations. What is "Rio+20?". *United Nations* [online]. 2012 [cit.2014-07-23]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sustainablefuture/about.shtml>

United Nations. Millennium Development Goals and Beyond 2015: Overview. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-12]. Dostupné z:

<http://www.un.org/millenniumgoals/beyond2015-overview.shtml>

Secretary-General of the United Nations. We The Peoples. *United Nations* [online]. 2000 [cit.2014-07-14]. Dostupné z:

http://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/We_The_Peoples.pdf

Secretary-General of the United Nations. Road map towards the implementation of the United Nations Millennium Declaration. *United Nations* [online]. 6.9.2001 [cit.2014-07-14].

Dostupné z: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UN/UNPAN004152.pdf>

Secretary-General of the United Nations. A life of dignity for all: accelerating progress towards the Millennium Development Goals and advancing the United Nations development agenda beyond 2015. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-24]. Dostupné z:

<http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/68/202>

United Nations. United Nations Millennium Declaration. *United Nations* [online]. 18.9.2000 [cit.2014-07-14]. Dostupné z:

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/55/2

United Nations. Political Declaration on HIV and AIDS: Intensifying Our

Efforts to Eliminate HIV and AIDS. *United Nations* [online]. 2011 [cit.2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/document/2011/06/2011_0610_UN_A-RES-65-277_en.pdf

United Nations. The Millennium Development Goals Report 2014. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z:

<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

United Nations. The Millennium Development Goals Report 2013. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: [http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/report-](http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/report-2013/mdg-report-2013-english.pdf)

[2013/mdg-report-2013-english.pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/report-2013/mdg-report-2013-english.pdf)

United Nations. The Millennium Development Goals Report 2008. *United Nations* [online]. 2008 [cit.2014-07-26]. Dostupné z:

http://www.un.org/millenniumgoals/2008highlevel/pdf/newsroom/mdg%20reports/MDG_Report_2008_ENGLISH.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Eradicate extreme poverty and hunger – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-27]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_1_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Achieve universal primary education – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_2_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Promote gender equality and empower women – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_3_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Reduce child mortality – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_4_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Improve maternal health – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_5_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Combat HIV/AIDS, malaria and other diseases – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_6_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Ensure environmental sustainability – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_7_fs.pdf

United Nations. We can end poverty: Millennium Development Goals and Beyond 2015: Develop a global partnership for development – Fact sheet. *United Nations* [online]. 2013 [cit.2014-07-29]. Dostupné z: http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/Goal_8_fs.pdf

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 1: Eradicate extreme poverty and hunger. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/poverty.shtml>

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 2: Achieve universal primary education. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/education.shtml>

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 3: Promote gender equality and empower women. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: [<http://www.un.org/millenniumgoals/gender.shtml>](http://www.un.org/millenniumgoals/gender.shtml)

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 4: Reduce child mortality. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: [<http://www.un.org/millenniumgoals/childhealth.shtml>](http://www.un.org/millenniumgoals/childhealth.shtml)

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 5: Improve maternal health. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: [<http://www.un.org/millenniumgoals/maternal.shtml>](http://www.un.org/millenniumgoals/maternal.shtml)

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 6: Combat HIV/AIDS, malaria and other diseases. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: [<http://www.un.org/millenniumgoals/aids.shtml>](http://www.un.org/millenniumgoals/aids.shtml)

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 8: Develop a global partnership for development. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: [<http://www.un.org/millenniumgoals/global.shtml>](http://www.un.org/millenniumgoals/global.shtml)

United Nations. Millennium Development Goals: Goal 7: Ensure environmental sustainability. *United Nations* [online]. 2014 [cit.2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/enviro.html>

The World Bank. Millennium Development Goals. *The World Bank* [online]. 2014 [cit.2014-07-26]. Dostupné z: [<http://data.worldbank.org/about/millennium-development-goals>](http://data.worldbank.org/about/millennium-development-goals)

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky